

DIGITAALINEN JÄÄMISTÖ

**MEILLÄ KAIKILLA ON DIGITAALISTA
OMAISUUTTA, MITÄ SE TARKOITTA
JUURI SINUN KOHDALLASI?**

Raision kirjasto 8.10.2024

Markku Toivola, 040 557 5828, markku.toivola@gmail.com

OMAISUUDEN HOITOA KUN EI ITSE ENÄÄ PYSTY.

- Edunvalvontavaltakirja tai edunvalvontavaltuutus
- Testamentti
- Perukirja

ERILAISTA OMAISUUTTA

- **Asuinhuoneistot, kiinteistöt ja mökit**
- **Pankkitalletukset**
- **Puhelinosakkeet, muut arvopaperit ja rahasto-osuudet**
- **Metsä- ja maatilat sekä muu varallisuus**
- **Arvokkaat kokoelmat, taide-esineet ja antiikkiesineet**
- **Koti-irtaimisto**
- **Auto, vene....**

- **JA LISÄKSI: DIGITAALINEN OMAISUUS**

MIKÄ ON SINUN DIGITAALISEN OMAISUUTESI ARVO?

- Elämämme on täynnä teknologiaa. Erilaisia laitteita on joka lähtöön ja paljon päivittäisestä elämästämme pyörii jollakin tavoin teknologian ympärillä. Halusimme sitä tai emme. Mutta tiesitkö, että se mitä tuotamme digitaaliseen muotoon, on digitaalista omaisuuttamme? Ja tiesitkö, että myös digitaalista omaisuutta voi testamentata?

DIGITAALINEN OMAISUUS

Jokainen sähköpostiviesti, tekstiviesti ja digitaalinen valokuva kerryttää digitaalista omaisuutta. Tällaisella digitaalisella omaisuudella on merkitystä lähinnä henkilön yksityiselämän selvittämisessä eikä niillä ole yleensä taloudellista arvoa. Muuta arvoa voi kyllä olla sekä perittäväille että perillisille. Kuitenkin digitaaliseen omaisuuteen voi kuulua myös huomattavaa taloudellisesta aineistoa, esimerkiksi voitot pelitileillä, nettiraha, verkkokauppojen asiakkuudet, kuvapankkimyynti, bonukset ja hyvitykset.

DIGITAALISTA JÄÄMISTÖÄ VOI OLLA MUUN MUASSA:

- Tietokoneella, tabletilla
- Muistitikulla, muistikortilla, ulkoisella kovalevyllä
- puhelimessa
- kamerassa
- pilvipalvelimella
- eri palveluntarjoajien palveluissa.

DIGITAALINEN JÄÄMISTÖ

- Rahanarvoisen digitaalisen jäämistön määrä kasvaa koko ajan. Tämän takia on tärkeää, että perittävä määrittelee eläessään mitä digitaaliselle jäämistölle tapahtuu perittävän kuoltua: kuka saa mitäkin, sekä kenelle annetaan käyttäjätunnukset ja salasana, joilla digitaalinen jäämistö todennetaan.

DIGITAALINEN JÄÄMISTÖ

- Digitaalisesta jäämistöstä kannattaa määrätä testamentilla. Perittävä voi ennalta määrätä, että tiettyihin palveluihin liittyvät sopimukset katkaistaan, käyttäjätilit suljetaan ja vailla taloudellista arvoa oleva, joskus arkaluontoinenkin digitaalinen sisältö, tuhoetaan ulkopuolisen henkilön toimesta. Täten läheiset eivät pääse "tonkimaan" henkilön yksityiselämää. Testamentilla voidaan määrätä, että se osa digitaalisesta perinnöstä, jolla on taloudellista arvoa, annetaan tietylle henkilölle.

Tilit, salas sanat ja kirjautumistavat hallintaan

Tee lista vihkoon tai pilveen tai ...

- laitteiden pääsykoodit ja kirjautumistavat (esim 2-kert tunnistautuminen)
- sähköpostit, SOME-tilit (Skype, FB, Instagram, WhatsApp, ...), Omaposti
- operaattorisopimukset: kännykkä, laajakaista, tietoturva, ..
- sopimukset, joissa **kk/vuosi-maksu** juoksee (Netflix, Spotify, e-kirjat, pilven lisätila, ohjelmalisenssit, lehdet, jäsenyydet, pelit, sukupuu, suvun hautasopimus, ..
- **vakuutukset** (palo, irtaimisto, varkaus, liikenne, ..)
- palvelut, joihin on **tallettanut** rahaa (Veikkaus, Skype, pelit, ...)

Käyttäjätunnukseni ja salasanan digijäämistön hoitajalle
(Esimerkkitaulukko)

PALVELU	KÄYTTÄJÄTUNNUS	SALASANA	LISÄTURVA
Sähköposti	oiva.sukunimi@gmail.com	salasana123	puhelinnumero
Google-tili	"	"	"
Tietokone	Käyttäjätili	oijenhvoiaht123	Puhelinnumero
Älypuhelin	sim-kortin pin: 123456	laitteen pin:1234	
Facebook	oiva.sukunimi@gmail.com	Kalervo123?	Puhelinnumero
Sanoma-tunnus			
Netflix			
Spotift			
Instagram			
Jne.			

Määrittele asioita

Kaikki sähköpostitilisi: henkilökohtaiset tiedot kuntoon

Google: määrittele, kuinka kauan tilisi on käyttämättömänä => lopetus ja mitä valtuuttamasi henkilö voi katsoa

FB: määrittele, jääkö tilisi muistotilaan vai lopetetaanko se sekä kuka on perintöyhteyshenkilösi

Outlook, Instagram, Twitter, TikTok, ...

iPad/ iPhone: voit määritellä tilisi perijän

Lisää tekemistä ja pohdittavaa

- **Varmuuskopioi** kuvat, tärkeät dokumentit, joita olet tehnyt (sukututkimus, päiväkirja, yhdistysasiat ym.)
- **Ulkoiselle kovalevyille**
- **Pilvipalveluun**
- Tee **valokuvakirjoja**, joissa on säilytettäviä kuvia.

Näin varmistat ettei kenties vuosienkin työ mene hukkaan.

Yhteenveto: tee digitaalinen tahtosi (testamentti)

tee kuori tms ja kirjoita päälle: [DIGITAALINEN TAHTONI](#) ja henkilön nimi, jonka valtuutat asioita hoitamaan. Muista kertoa tälle henkilölle asiasta ja mistä hän tämän digitaalisen tahdon löytää (+ maininta edunvalvontavaltuutukseen)

mieti, miten ja mihin talletat tämän digitaalisen tahdon eli

- listan sopimuksistasi, tileistäsi ja niiden salasanoista ja laitteiden pääsykoodit
- mitä haluat kuvillesi, dokumenteillesi, laitteillesi ja sopimuksillesi tehtävän
- ym mitä haluat digitaalisesta jäämistöstäsi kertoa

Muista pitää listat ja varmuuskopiot ajan tasalla!

Jälkeen 1: Puhelinliittymät ja sähköpostit

- **Älä sulje puhelinliittymää heti.** Numero voi olla tunnisteena tai varmistuksena eri palveluissa. Kysy tarvittaessa operaattorilta apua jos esim. et saa puhelinta auki.
- **Älä sulje sähköpostia/posteja** heti. Sähköpostiosoite voi olla käyttäjätunnuksena monissa palveluissa. Sinne voi tulla käytön tarkistuskyseilyjä ja myös vahvistusviestit ja kuittauksia, kun sulkee tilejä/ liittymiä.
- Sähköpostiin voi lisätä poissaoloilmoituksen kuolemantapauksesta

MINNE KUOLEMASTA EI TARVITSE ILMOITTA A

- Kuoleman todennut lääkäri ilmoittaa kuolemasta väestötietojärjestelmään. Tiedon tallentumisessa voi kestää 1–2 viikkoa.
- Esimerkiksi eri viranomaiset, kunnat, pankit, vakuutus- ja työeläkelaitokset ja seurakunnat näkevät tiedon kuolemasta suoraan väestötietojärjestelmästä. Usein asioita kuitenkin helpottaa ja nopeuttaa, jos omaiset ovat näihin tahoihin itse yhteydessä.

Facebook -siirto muistotilaan/tilin poistaminen

Siirto muistotilaan

Muistotilaan siirretty tili on paikka, jossa kaverit ja perheenjäsenet voivat kokoontua yhteen ja jakaa muistoja sen jälkeen, kun henkilö on edesmennyt. Tilin siirtäminen muistotilaan myös auttaa pitämään sen turvassa, koska kukaan ei pysty kirjautumaan siihen.

FB ei voi antaa kirjautumistietoja kenenkään muun tiliin edes näissä olosuhteissa. Toisen henkilön tilille kirjautuminen on aina Metan käytäntöjen vastaista.

Tilin poistaminen

Facebook-kaverit voivat pyytää läheisensä [tilin poistoa Facebookista](#), jos heillä on asianmukaiset asiakirjat.

Ks. [Facebook-tili muistotilaan](#)

VEIKKAUS.FI-TILI (SUOMALAINEN)

- **Jos edesmennyt henkilö on pelannut rahapelejä suomalaisella sivustolla eli hänellä on käytössä Veikkauksen tili, pelitilin varat palautetaan asiakkaan pankkitilille automaattisesti tämän kuoleman jälkeen ja tili suljetaan. Veikkaus saa tiedon kuolleista henkilöistä väestörekisteristä kerran kuussa.**
- **Muut (ulkomaiset) pelitilit täytyy käydä ”tyhjentämässä” ja lopettaa.**

BitCoinin ja muiden kryptovaluuttojen

periaatteisiin kuuluu täysi anonymiys. Toisin sanoen kukaan ei voi saada selville kuka omistaa ja kuinka paljon Bitcoin-virtuaalivaluuttoa ellei omistaja itse kerro. Tämä tarkoittaa myös, että monia perinteisen kaltaisia "olen unohtanut salasananani" -palveluita ei ole olemassa. Näin ollen palveluun on olemassa yksi ja vain yksi salasana, jolla pääsee käsiksi virtuaalivaluuttaan. Jos tämän salasanan hukkaa (tai se menee vainajan mukana hautaan) ei ole mitään keinoa, millä ne voidaan pelastaa.

KIITOS

Markku Toivola

040 557 5828

markku.toivola@gmail.com